

[Waldorff]

svigt, som man endnu ikke er i stand til at forklare. Det siger en hel del om teknikken.

Til gengæld var den menneskelige faktor, som man hidtil ikke har regnet med, temmelig afgørende, tilsyneladende både for, at uheldet fik den opstart, som det gjorde, og i høj grad også for, at det ikke gik værre, end det gik. Det var ikke teknikken, men faktisk levende menneskers indgriben, som reddede foretagendet, så man slap med en halvt nedbrændt reaktorkerne.

Det er ikke den strømlinjede, velkontrollede teknologi, vi ser her, det er en teknologi med fejl, usikkerheder og mangler. Teknikeren må gribe ind, han må sjusse sig frem, han må lappe lidt, han må fægte med skrue-nøgler, slanger og ventiler præcis som i et gammeldags cykelværksted. Den eneste helt indlysende forskel er desværre bare konsekvenserne af, at teknikken svigter, og at mennesker svigter, og det er jo, som Morten Lange siger, alt sammen yderst betryggende, det er lige efter bogen.

Det er ikke Harrisburguheldet, som skal få os til at kræve Barsebäck fjernet – det har vi krævet hele tiden – men forhåbentlig kan det uheld overbevise nogle flere mennesker, fordi det afslører, at de statistiske beregninger af risikoen for en kernenedsmeltning eller -eksplosion simpelt hen er skudt gennem hovedet, og at forudsætningerne for bl. a. Norman Rasmussens statistik er brudt sammen.

Realiteten er jo, når vi skal se på de danske forhold, at man ikke er i stand til at beskytte den københavnske befolkning imod en eksplosion eller kernenedsmeltning. Man har erkendt, at det i tilfælde af noget sådant er nødvendigt at evakuere den københavnske befolkning. Man har også erkendt, at der er meget kort tid – helt ned til ½–1 time – til at foretage evakueringen i umiddelbar nærhed af værket. Man nægter fortsat at lægge konkrete evakueringsplaner frem. Man nægter at give en troværdig beskrivelse af, hvordan det faktisk kan lade sig gøre at flytte 1, 1½ eller 2 millioner mennesker inden for en forholdsvis kort tid. Alligevel kører man videre med sine a-kraftforberedelser, som det bliver sagt i handelsministerens redegørelse:

»Kræfterne må nu sættes ind på at færdiggøre grundlaget for en endelig beslutning om kernekraftens indførelse i Danmark.«

Det er rigtigt, at kræfterne er sat ind: elværkerne er – og det sker med handelsmini-

sterens og med miljøministerens godkendelse – i fuld gang med at gennemhulle det grundlag for en beslutning om a-kraft, som socialdemokratiet har vedtaget, nemlig sikkerhed for anbringelse af affaldet. Man har delt Hessnerudvalgets betingelser om en 10-årig undersøgelse op i flere faser, og man er i dag indstillet på fra regeringens side at træffe beslutning efter gennemførelse af kun de to faser. Der er klart tale om en gennemhulning af de garantier, man hidtil har givet det socialdemokratiske parti. Derfor ønsker jeg fru Ritt Bjerregaard held og lykke med hendes fortsatte holden fast ved de socialdemokratiske forbehold. Det er klart, at det ikke er SV-regeringen, vi skal hælde os til, hvis vi vil holde a-kraft fra døren herhjemme.

Der er andre forhold, bl. a. økonomien, som miljøministeren har lovet skal inddrages i vurderingerne, og økonomien bliver en meget interessant diskussion, hvis man samtidig fastholder, at man må indregne de samfundsmæssige omkostninger, som en a-kraftteknologi medfører, bl.a. i form af mulige evakueringsplaner, bl. a. i form af manglende funktionsdygtighed i et a-kraftværk.

Ib Nørlund (DKP):

Det må erkendes, at der findes visse nye toner i ministerens redegørelse, især når hensyn tages til, hvilket parti han kommer fra. Han indrømmer da rent ud, at energipolitikens forkludring har skabt en situation, der, som han siger, har givet ham anledning til alvorlig overvejelse og til at overvinde betænkeligheder, og det er da immervæk noget. Men erkendelsen er dog ikke gået videre, end at de grundlæggende modsætninger i den officielle energipolitik fortsat opretholdes, ja, i og for sig i kraft af redegørelsens mere halvkvalte indrømmelser belyses endnu grellere end før i hele deres storladne meningsløshed.

Ministeren erkender nu, at der ikke vil kunne føres holdbar energipolitik, uden at man, som han siger, sætter hensynet til helheden først, endda over den ellers så lovprieste forlader sig på den almindelige markedsmekanisme. Jeg kan forestille mig, at ministeren har haft en fornemmelse af at skære i levende kød, da han hvæssede pennen til at nedfælde disse ord på papiret.